

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ У
ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ**

**INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND
PEDAGOGICAL SKILLS IN THE TRAINING OF
HIGHER EDUCATION STUDENTS AND STAFF
DEVELOPMENT**

*II Міжнародна
науково-практична конференція
28 березня 2025 року*

ЧЕРНІГІВ

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ, М. ЧЕРНІГІВ
(КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДТСЦИПЛІН)

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
(КАФЕДРИ ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ)
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРОСЛИХ
НАПН УРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА
АКАДЕМІЯ»
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ПЗВО «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА»
MILITARY CENTER OF SPORT TRAINING,
UNITED ARAB EMIRATES
AKADEMIA WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ПІДХОДИ ТА ПЕДАГОГІЧНА
МАЙСТЕРНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДВИЩЕННІ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПЕРСОНАЛУ

INTERDISCIPLINARY APPROACHES AND PEDAGOGICAL
SKILLS IN THE TRAINING OF HIGHER EDUCATION
STUDENTS AND STAFF DEVELOPMENT

Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції

28 березня 2025 року

Чернігів

М 58

*Рекомендовано до друку вченою радою Пенітенціарної академії України
(протокол № 6 від 24 квітня 2025 р.).*

Головний редактор:

Аніщенко В. О. – доктор педагогічних наук, професор.

Редакційна колегія:

Разумейко Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Щербина Н. О. – кандидат історичних наук.

Міждисциплінарні підходи та педагогічна майстерність у підготовці здобувачів вищої освіти та підвищенні кваліфікації персоналу: матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 28 берез. 2025 р.) / голов. ред. В. О. Аніщенко ; Пенітенціарна академія України. Чернігів : ПАУ, 2025. 513 с.

До збірника матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції увійшли публікації закордонних і вітчизняних учених і практиків, здобувачів вищої освіти. Наукові доробки присвячені актуальним питанням професійно-педагогічної діяльності викладачів закладів вищої освіти, формуванню та розвитку педагогічного іміджу та майстерності. Велика низка публікацій висвітлює інноваційні підходи та етико-психологічні аспекти професійно-педагогічної діяльності в сучасних умовах.

Видання буде корисним для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти різних рівнів вищої освіти.

УДК 005.59.11:005.336.5:37.091.12-057(082)

Interdisciplinary approaches and pedagogical skills in the training of higher education students and staff development: materials of the International scientific and practical conference (Chernihiv, 28 March 2025) / edited by V. Anishchenko ; Penitentiary Academy of Ukraine. Chernihiv: PAU, 2025. p.

The collection of materials of the International Scientific and Practical Conference includes publications of foreign and domestic scientists and practitioners, higher education students. The scientific papers are devoted to topical issues of professional and pedagogical activities of teachers of higher education institutions, the formation and development of pedagogical image and skills. A large number of publications cover innovative approaches and ethical and psychological aspects of professional and pedagogical activity in modern conditions.

The publication will be useful for researchers, teachers, postgraduate students, and students of different levels of higher education.

*Матеріали викладені в авторській редакції з незначними
коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів,
цитат, цифр і прізвищ несуть автори.*

*Електронна копія збірника безплатно розміщується у відкритому доступі
на офіційному сайті Пенітенціарної академії України (<https://pau.edu.ua/materials-of-scientific-conferences/> у розділі «Видання. Матеріали наукових конференцій»)*

© Пенітенціарна академія України

Міхеєва О. Ю.	366
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	
Nesterenko S.	368
TYPOLOGY OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES: INNOVATIONS IN TEACHING ENGLISH	
Пасічник С. О.	372
ЗАСОБИ УНАОЧНЕННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	
Пасічник О. О.	375
ІНТЕГРАЦІЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ TED TALKS У ПРОЦЕС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО	
Petliovana L. L.	379
USING AI, CHATBOTS IN TEACHING AND LEARNING ENGLISH	
Пустова С. О.	382
ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ: KEYС КОНКУРСУ «УРОК З ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ»	
Руссо К. Є.	386
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОТИ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ГРУП	
Сергієнко О. І.	389
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АГРАРНІЙ ОСВІТІ	
Смалько А. С., Іваньков І. В.	392
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЮ»	
Тулученко Г. Я.	395
ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО УЧАСТІ В МАТЕМАТИЧНИХ ОЛІМПІАДАХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ СКМ MAPLE НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «ЗВИЧАЙНІ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНІ РІВНЯННЯ»	
Черненко Л. П.	398
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ	
Чубань В. С.	402
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧА-ЮРИСТА: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ	
Швардак М. В., Добоні А.А.	404
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	

Швардак М. В.,

професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти

та освітнього менеджменту,

доктор педагогічних наук, професор,

Мукачівський державний університет

м. Мукачево, Україна

Добоні А.А.,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти

ОПП «Початкова освіта»

Мукачівський державний університет

м. Мукачево, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ

В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ Діяльнісний підхід в освітньому процесі вищої школи набуває все більшої популярності в контексті реформування системи вищої освіти в Україні. Це зумовлено необхідністю адаптації освіти до потреб сучасного суспільства, що швидко змінюється, а також актуальності підготовки фахівців, здатних швидко адаптуватися до нових умов і викликів. Діяльнісний підхід передбачає орієнтацію освітнього процесу на активну участь студентів у навчанні, створення умов для їх саморозвитку та набуття практичних навичок, що є надзвичайно важливим для забезпечення високого рівня професійної підготовки.

Основною характеристикою діяльнісного підходу є перехід від пасивного засвоєння знань до активної участі студентів у процесі навчання. Якщо в традиційній системі освіти студент є здебільшого пасивним спостерігачем, який просто отримує знання від викладача, то діяльнісний підхід передбачає залучення студента до активної діяльності, яка включає не тільки засвоєння теоретичних знань, але й їх практичне застосування [1]. Це дає можливість

студентам не лише засвоювати інформацію, а й розвивати критичне мислення, здатність до самостійної роботи, ініціативність та креативність.

В умовах вищої освіти діяльнісний підхід реалізується через активні методи навчання, такі як проєктна діяльність, рольові ігри, кейс-методи, практичні заняття, лабораторні роботи та інші форми навчальної діяльності. Одним із ключових аспектів є те, що освітній процес має бути інтегрованим, спрямованим на вирішення реальних проблем, що відповідають вимогам сучасного ринку праці. Це дає змогу студентам не тільки теоретично підготуватися, а й набувати практичного досвіду, необхідного для їх майбутньої професійної діяльності.

Діяльнісний підхід вимагає від викладачів вищої школи змін у їх підходах до організації освітнього процесу. Вони повинні стати фасилітаторами, які не лише передають знання, але й організовують навчальну діяльність студентів таким чином, щоб вона була максимально наближена до реальних умов [3]. Для цього необхідно впроваджувати новітні технології, мультимедійні засоби, інтерактивні методи, що дозволяють активізувати студентів і стимулювати їх до самостійної роботи та творчості. Ключовим елементом діялісного підходу є принцип активності. Активна участь студентів у процесі навчання є однією з основних умов для ефективного засвоєння знань. Активне навчання дає можливість не лише освоїти матеріал, але й розвивати навички аналізу, синтезу, критичного мислення, а також вміння працювати в команді, що є важливими компонентами професійної підготовки. Саме через активну діяльність студент може не лише зрозуміти теоретичні концепції, а й навчитися застосовувати їх у реальних умовах.

Іншою важливою особливістю діялісного підходу є взаємодія студентів між собою, а також між студентами і викладачем. Таке середовище дозволяє студентам отримувати різні точки зору на проблему, дискутувати, обмінюватися думками, що сприяє глибшому розумінню навчального матеріалу та розвитку комунікативних навичок. Така форма навчання дозволяє не лише засвоювати

знання, а й навчитися працювати в колективі, що є важливою складовою професійної діяльності [2]. Діяльнісний підхід акцентує увагу на рефлексії, тобто осмисленні власної навчальної діяльності, розумінні того, що було зроблено, чому так, і що потрібно покращити. Це дозволяє студентам не лише засвоїти матеріал, а й розвивати вміння самооцінки, самоконтролю та саморозвитку, що є необхідними навичками для будь-якої професійної діяльності. У рамках діяльнісного підходу важливу роль відіграє також інтеграція теоретичних і практичних аспектів навчання. Тільки поєднуючи ці дві складові, можна досягти високої ефективності освітнього процесу. Студенти повинні мати можливість застосовувати теоретичні знання в реальних умовах, що дозволяє не лише закріпити знання, але й набувати практичного досвіду. Сучасна вища освіта ставить перед викладачами важливе завдання – організувати освітній процес так, щоб він сприяв розвитку не тільки професійних навичок студентів, а й їх особистісних якостей [1]. Діяльнісний підхід дозволяє не тільки передавати знання, але й формувати у студентів навички критичного мислення, комунікації, творчості, що необхідні для успішної професійної діяльності.

Таким чином, діяльнісний підхід є важливим інструментом модернізації вищої освіти в Україні, оскільки він сприяє розвитку у студентів навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності, і формує активну, самостійну та креативну особистість. Впровадження цього підходу в освітній процес дозволяє значно підвищити якість освіти та підготовку фахівців, здатних ефективно діяти в умовах швидко змінюваного світу.

Список використаних джерел

1. Кременський Б., Мистюк С., Вернидуб О., Гінетова Т. Діяльнісний підхід як основний критерій ефективності навчання. *Нові технології навчання*. 2024. №98. С. 104-111.
2. Чаус Г. Г., Романець О. А., Кочерга Є. В. Діяльнісний підхід як мотивація здобувачів освіти до продуктивного навчання. *Науковий простір: актуальні питання, досягнення та інновації*. 2022. С.420-421.
3. Швардак М.В. Реалізація педагогічної фасилітації у процесі підготовки майбутнього фахівця. *Педагогічні інновації у фаховій освіті. Випуск 1(6) : збірник наукових праць / за ред. проф. В.І.Смоланки*. Ужгород, 2015. С.292-296.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>